

let ikke se, hvordan man inden 1. januar 1980 vil kunne skaffe de nødvendige ressourcer både med hensyn til tid og penge til efteruddannelse af lærerne, til materialer og til uddannelse i valg af og brug af disse.

Kontrollerede forsøg i Rødovre og Esbjerg gennem henholdsvis 7 og 4 år har vist, at ved integration fra specialklasse til almindelig klasse forøges lærertimeforbruget til lidt over det dobbelte. Ved integration fra åndssvageforsorgen til almindelig specialklasse i folkeskolen sker igen en fordobling af lærertimeforbruget.

Da der ifølge undervisningsministeren ikke har været gjort forsøg på at beregne amtskommunernes og kommunernes udgifter ved at overtage de opgaver, som hidtil har været løst af forsynen, og da der end ikke har været gjort forsøg på at anslå merudgifterne som følge af integration af handicappede elever i et almindeligt skolemiljø, kan mindretallet ikke tage ansvar for et så tidligt ikrafttrædelsestidspunkt som 1. januar 1981, men stiller nedenstående ændringsforslag om en udsættelse af lovens ikrafttrædelse til 1. januar 1983 ud fra ønsket om at sikre, at flest muligt af de nødvendige forudsætninger for en forsvarlig gennemførelse af integrationen kan være til stede ved ikrafttrædelsen.

Mindretallet understreger, at forudsætningen for en heldig integration ikke alene drejer sig om klassekvotient, materialer og specialundervisning, men i lige så høj grad om den rette holdning og om tolerance samt faglig viden om, hvordan disse børn bedst skal hjælpes. Det er baggrunden for, at mindretallet først og fremmest peger på efteruddannelsen.

Mindretallet vil i øvrigt redegøre nærmere for sin stilling ved lovforslagets 2. behandling.

Et *tredje mindretal* (centrum-demokraternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling med følgende begrundelser:

1. Mindretallet har ikke fået garanti for, at ministeren vil sikre de ekstra store bevillinger, som integrationen vil kræve, om den skal lykkes på forsvarlig vis.

2. Den nye folkeskolelov (som centrum-demokraterne ikke har medansvar for) kræver store ekstra byrder for lærere, elever og

forældre samt de lokale skoleadministrationer. Derfor finder mindretallet det urimeligt allerede nu at kaste nye og tidkrævende arbejdsbyrder ud til skolerne.

3. Lærerne har ingen mulighed for at leve op til lovens intentioner, al den stund de ikke er uddannet til at undervise elever med så forskellig baggrund, som der her er tale om. Tillige forudsætter loven ikke ekstra- og videreuddannelse for lærerne.

4. Mindretallet finder desuden, at det ikke kan tage medansvar for et sæt love, som behandles både af socialudvalg og undervisningsudvalg, uden at disse udvalg har koordineret deres arbejde.

5. Og sidst – men ikke mindst vigtigt – mindretallet føler sig ikke overbevist om, at integrationstanken er rigtig *over for eleverne*. Der er ikke i udvalget ført nogen form for bevis for, at man af hensyn til eleverne skal gennemføre denne integration.

Et *fjerde mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse. Mindretallet tilslutter sig i princippet, at alle børn, også de meget svært handicappede, undervises efter de samme lovregler, men mener ikke, at udvalgsbehandlingen af det foreliggende lovforslag i tilstrækkelig grad har afdækket de problemer, der er knyttet hertil. Det fremføres i bemærkningerne til lovforslaget, at udlægning af særforbudsundervisning er neutral i forhold til omfanget af en eventuel integration af handicappede elever i folkeskolen. Ikke desto mindre har udvalget i vidt omfang diskuteret netop de igangværende integrationsbestræbelser og en eventuel videreudvikling af disse. Mindretallet er af den opfattelse, at udlægningen vil inspirere til yderligere integration. Mindretallet er tilhænger af den videst mulige integration, men ønsker at understrege, at forudsætningerne for, at integrationen skal blive til gavn både for de nye elever og for de elever, der allerede går i folkeskolen, er, at integrationen følges af tilstrækkelige ressourcer i form af lærertimer, materialer og andre hjælpemidler. Mindretallet har med interesse studeret de økonomiske analyser, der er foretaget over integrationsforsøg i henholdsvis Rødovre og Esbjerg. På denne baggrund beklager mindretallet, at det ikke har været muligt i forbindelse med det foreliggende lovforslag en-